

(Uitstel) kinderwens

- Programma
- Doelen
- Benodigheden
- Introductie
- Opdracht 1 *Gezinsplanning: Wanneer een kind?*
- Opdracht 2 *Wat zou er veranderen als je nu een kind zou krijgen?*
- Opdracht 3 *Filmpjes van een jonge moeder en een jonge vader*
- Afronding van de les
- Bijlagen 1 en 2

(Uitstel) Kinderwens

PROGRAMMA

Deze les bevat drie opdrachten:

- 1 In de eerste opdracht gaan studenten in een klassikaal stellingenspel na wat een kind nodig heeft en wat voor hen zelf de beste condities zijn om een kind te krijgen.
- 2 In opdracht 2 beschrijven de studenten wat er in hun leven zou veranderen als ze nu een kind zouden krijgen.
- 3 In de derde opdracht bekijkt de klas een filmpje over een jonge moeder en een jonge vader. Hierover gaan jullie daarna in gesprek. Ook vullen de studenten een werkblad in over de voor- en nadelen van jong een kind krijgen.

TIPS:

- Er kunnen studenten in de klas zitten die ervaring hebben met (ongewenste) zwangerschap, abortus of een miskraam. Vertel van te voren dat u de les gaat geven, zodat studenten zich niet overvallen voelen door de les. Bied zo nodig aan (later) erover door te praten in een persoonlijk gesprek of verwijs door naar de studieloopbaanbegeleider, het schoolmaatschappelijk werk of de zorgcoördinator.
- Informeer de studieloopbaanbegeleider of zorgcoördinator dat u deze les gaat geven.
- In sommige klassen zitten studenten die al kinderen hebben. Zij kunnen anderen helpen door hun ervaringen te delen en nadenken over of en wanneer ze een volgend kind willen plannen. Let erop dat de jonge ouders niet een te romantisch beeld geven. Dit kan averechts werken.

Doelen

Het doel is dat studenten aan het einde van de les:

- Weten dat het belangrijk is om voor stabiliteit en de goede voorwaarden te zorgen voor je aan kinderen begint, zoals werk/inkomen, een woning, een stabiele relatie en een gezonde leefstijl.
- Een eigen mening vormen over de gewenste condities en juiste leeftijd voor het krijgen van een kind.
- Kunnen uitleggen welke veranderingen een kind in je leven kan teweegbrengen.
- Weten wat de verantwoordelijkheid voor een kind inhoudt voor o.a. de opvoeding, financiën en stabiele, warme thuissituatie, waarin een kind zich het beste kan ontwikkelen.
- Een positieve houding hebben t.a.v. het plannen van kinderen en anticonceptiegebruik.
- Uitleggen uit dat het 'plannen van kinderen' (bijvoorbeeld in een stabiele situatie m.b.t. relatie en financiële zekerheid) voordelen heeft voor ouders en kind.
- Weten dat ouders een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben en dat deze al voor de zwangerschap begint.

BENODIGDHEDEN

- Deze lesbrief.
- PC met beamer/digibord en internetverbinding.
- **Bijlagen 1 en 2** geprint per student.
- Eventueel: flip-over en stiften.
- Voor elke student een geprint overzicht van organisaties en websites met betrekking tot seksuele gezondheid (zie Inleiding (blz 7 en 8).
- Filmpjes 'Jong een kind krijgen' op www.langlevedeliefde.nl.

INTRODUCTIE

1 Korte terugblik op de vorige les

“De vorige les ging over anticonceptie. We hebben het gehad over verschillende anticonceptiemiddelen, waarom je anticonceptie zou gebruiken, hoe je partner je daarbij kan helpen, hoe je voor jezelf het geschikte middel kunt kiezen en wat je kunt doen als het misgaat. Kan iemand vertellen wat hij of zij speciaal heeft onthouden of het belangrijkste vond van deze les?”

2 Korte introductie en programma van deze les

“In deze les gaan we het hebben over het hebben van een kinderwens en de verantwoordelijkheid van (aanstaande) ouders. Daarnaast bespreken we wat er zou veranderen in jouw leven als jij of je vriendin zwanger zou zijn of een kind zou krijgen. Tot slot bekijken we een filmpje over een jonge moeder en een jonge vader.”

3 Afspraken

Maak afspraken om een veilige sfeer te creëren (zie in de inleiding (blz. 6) de ‘Algemene informatie en randvoorwaarden’ voor mogelijke afspraken).

U kunt de klas zelf laten bepalen wat zij nodig hebben om veilig over dit onderwerp te kunnen praten. Daardoor voelen ze zich meer betrokken bij de afspraken en zullen ze elkaar er gemakkelijker op kunnen aanspreken. Bovendien kunt u als docent ook makkelijker teruggrijpen naar de door hen zelf gemaakte afspraken.

Opdracht 1

15 MIN

GEZINS- PLANNING: WANNEER EEN KIND?

In deze opdracht gaan studenten met behulp van een stellingenspel nadenken aan welke voorwaarden ze willen voldoen voordat zij kinderen krijgen (bijvoorbeeld m.b.t. studie, relatie, inkomsten, huisvesting, eigen dromen en plannen).

TIP: In sommige klassen zitten studenten die al kinderen hebben of studenten die ervaring hebben met ongeplande zwangerschap en abortus. Juist de uitwisseling tussen de verschillende ervaringen van studenten werd als waardevol gezien tijdens de pretest. Soms kan de opdracht daardoor langer duren.

Doelen

- Studenten weten dat het belangrijk is om voor stabiliteit en de goede voorwaarden te zorgen voor je aan kinderen begint, zoals woning, werk/inkomen, een stabiele relatie en een gezonde leefstijl.
- Studenten vormen een eigen mening over de gewenste condities en juiste leeftijd voor het krijgen van een kind.
- Studenten weten dat het opvoeden en zorgen voor kinderen een grote verantwoordelijkheid is.

Stappen

1 Leg uit

In deze opdracht gaan we nadenken over de volgende vragen:

- Wil je (later) kinderen? Wat heeft een kind nodig om goed en veilig op te groeien? Wat wil je zelf graag hebben voordat je een (volgend) kind krijgt?
- We verdelen de klas in twee vakken: het rechter vak betekent: "Ja, ik ben het hiermee eens". Het linker vak betekent: "Nee, ik ben het hiermee niet eens". Straks worden er een paar stellingen opgenoemd. Per stelling kun je voor jezelf bepalen in welk vak je gaat staan. De stellingen gaan over welke voorwaarden voor jou belangrijk zijn voor je aan kinderen begint.

2 Stellingenspel

Noem de stellingen hiernaast om de beurt op. Geef studenten even de tijd om voor zichzelf na te denken. Laat ze vervolgens een vak kiezen. Vraag aan minstens één student

per vak waarom ze dit wel of niet belangrijk vinden. Onder sommige stellingen staat schuingedrukt extra informatie of vragen die u met de studenten kunt behandelen.

Voordat ik een (volgend) kind krijg vind ik het belangrijk om:

1. Een goede relatie te hebben.
2. Zelf lekker in mijn vel te zitten.
3. Samen te zijn met een partner die ook voor het kind wil zorgen.
4. Ouders of familie te hebben die mij kunnen steunen.
5. Vrienden of vriendinnen te hebben die mij kunnen helpen of steunen.
6. Een diploma van school te hebben.
7. Een baan te hebben, waarmee ik veel verdien.
8. Een eigen woning te hebben.
9. Gezond te leven tijdens de zwangerschap en daarna (dus niet roken, gezond eten en geen drugs of alcohol gebruiken.)
10. Een rustig en stabiel leven te hebben.

Hoe zien de studenten de verantwoordelijkheid van de moeder? En de vader? Is hier verschil in? Zo ja, licht toe. Laat studenten op elkaar reageren.

Jong kinderen krijgen heeft vaak grote gevolgen voor de toekomst van jezelf en van je partner en dus ook voor de toekomst van het kind.

Roken, alcohol en drugs hebben geen goede effecten op de zaadcellen en eicellen. Als je als vrouw rookt of alcohol of drugs gebruikt tijdens de zwangerschap is dat slecht voor het kind. Het kan er ook voor zorgen dat je meer kans hebt op een miskraam.

Kinderen kosten heel veel tijd en aandacht. Het is daarom fijn als je een stabiel leven hebt, met voldoende geld, een eigen woning en een vaste partner. Uit onderzoek blijkt dat kinderen van ouders in een meer stabiele situatie (zoals werk/inkomen, een woning, een stabiele relatie) en een warm opvoedingsklimaat (liefde kunnen geven aan je kind en regels kunnen stellen etc.) vaak een betere start en meer kansen hebben in de toekomst.

3 Nabespreking

Punten voor de nabespreking:

- Jullie hebben de gewenste condities besproken. Laat studenten nadenken wat volgens hen een goede leeftijd zou zijn om aan kinderen te beginnen.
- Benadruk: goed ouderschap betekent verantwoordelijkheid, 24 uur per dag en 7 dagen in de week voor een lange tijd.
- Mocht je nog even willen wachten met het krijgen van kinderen, dan is het gebruik van goede anticonceptie heel belangrijk. Kijk op www.anticonceptievoorjou.nl welke anticonceptie het beste bij je past.

Opdracht 2

WAT ZOU ER VERANDEREN ALS JE NU EEN KIND ZOU KRIJGEN?

25 MIN

In deze opdracht gaan de studenten nadenken over wat er in hun leven zou veranderen als ze nu een kind zouden krijgen.

TIP: U kunt deze opdracht ook als portfolio opdracht meegeven en dan de nabespreking klassikaal of in kleine groepjes doen.

Doelen

- Studenten kunnen uitleggen welke veranderingen een kind in je leven kan teweeg kan brengen.
- Studenten weten wat de verantwoordelijkheid voor een kind inhoudt voor o.a. de opvoeding, financiën en stabiele, warme thuissituatie, waarin een kind zich het beste kan ontwikkelen.
- Studenten hebben een positieve houding t.a.v. het plannen van kinderen en anticonceptiegebruik.

Stappen

1 Leg uit

“Stel dat je een kind krijgt, wat zou er dan veranderen in je leven? Jullie gaan zo een tabel invullen. Jullie beschrijven in de eerste kolom hoe jullie situatie nu is. Daarnaast staat een kolom waar je invult hoe de onderdelen eruit zouden zien als je (nog) een kind zou hebben. Zou je bijvoorbeeld nog even veel tijd hebben voor hobby's of vrienden? Kun je nog steeds je school afmaken?”

2 Invullen van een werkblad

Laat de studenten de tabel uit **bijlage 1** invullen; hoe ziet hun leven eruit zónder kind (zoals nu) en hoe zou het eruit zien als zij een kind zouden krijgen. Bespreek dit klassikaal na. Laat de studenten om de beurt één onderdeel terugkoppelen. Laat de andere studenten hierop reageren: ‘Wie is het ermee eens? Wie niet? Licht je antwoord toe. Wie heeft aanvullingen?’

Opmerkingen:

- Als er studenten in de klas zitten die al een kind/kinderen hebben, dan vullen zij in hoe hun leven er nu uit ziet en hoe het eruit zou zien als ze nog een kind zouden krijgen.
- Als er studenten met een migratie-achtergrond in de klas zitten die nog moeite hebben met de taal, is het handig om als docent te helpen met het invullen van het werkblad.

3 Klassikale nabespreking

Let goed op dat er niet te rooskleurig wordt gedacht over het hebben van een kind. Sommige jongeren denken dat het allemaal wel meevalt. Ze verwachten bijvoorbeeld dat anderen eventuele problemen wel oplossen (bijvoorbeeld mijn ouders kunnen toch oppassen, ik leen wel geld van familie of vrienden etc.). Vaak zorgt het krijgen van een kind in een niet stabiele situatie voor meer problemen.

Punten voor de nabespreking:

- Het krijgen van een kind als je jong bent kan je leven erg veranderen. Veel jonge ouders hebben moeite om school af te maken en een baan te vinden.
- Het is mogelijk dat de relatie tussen de moeder en vader uitgaat. Het krijgen van een kind kan voor veel stress zorgen tussen de vader en moeder.
- Een jonge ouder kan niet gemakkelijk meer uitgaan en meedoen met vrienden en vriendinnen. Hun dagelijks leven ziet er opeens heel anders uit. Dit kan zorgen voor stress of eenzaamheid.
- Als je alleenstaand moeder bent, is de start nog lastiger omdat je vaak veel alleen moet doen in de opvoeding.
- Vraag de klas: “Zijn er verschillen tussen wat er verandert voor jongens en voor meisjes? Wat vinden jullie daarvan? Zouden de moeder en de vader dezelfde rol moeten hebben in de opvoeding?”
- Laat de studenten nadenken over goed ouderschap; wat komt daarbij kijken? Het is fijn als een kind een zo goed mogelijke start heeft. Het is vaak makkelijker om dat te bieden als je een diploma, werk, woonruimte en stabiele relatie hebt. Tot die tijd is goede anticonceptie heel belangrijk. Op www.anticonceptievoorjou.nl kan een student zien welke anticonceptie het beste bij haar past. Het is belangrijk om op tijd naar de huisarts te gaan als je seksueel actief bent.

4 Rond deze opdracht af

Zijn er nog vragen?

Opdracht 3

FILMPJES VAN EEN JONGE MOEDER EN EEN JONGE VADER

15 MIN

In deze opdracht gaat u met de klas een filmpje bekijken over een jonge moeder en een filmpje over een jonge vader. De filmpjes zijn te vinden op www.langlevedeliefde.nl onder mbo entreeopleidingen, les (Uitstel) kinderwens. De filmpjes zijn te bekijken door het wachtwoord **LLLentree** in te vullen.

Doelen

- Studenten leggen uit dat het 'plannen van kinderen' (bijvoorbeeld in een stabiele situatie m.b.t. relatie en financiële zekerheid) voordelen heeft voor ouders en kind.
- Studenten erkennen dat ouders een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben en dat deze al voor de zwangerschap begint.

Stappen

1 Leg uit

Deel **bijlage 2** uit. Op dit werkblad staan twee kolommen. In de eerste kolom staat 'Voordelen van jong een kind krijgen' en in de kolom daarnaast 'Nadelen van jong een kind krijgen'. Vraag aan de studenten om in de twee films die ze gaan zien te letten op de voor- en nadelen die ze horen. Na ieder filmpje kunnen ze dit invullen in de kolommen.

2 Bekijk samen de eerste film over Xanegay

Xanegay is op haar 19e moeder geworden, ze heeft nu twee zonen. Ze vertelt over de keuzes die ze heeft moeten maken en de gevolgen die het moederschap op haar leven heeft. Bespreek het filmpje klassikaal na:

- Hoe komt het dat Xanegay zwanger is geraakt?
  - Waar woont ze?
  - Is ze samen met de vader van haar kinderen?
  - Wat vindt ze moeilijk aan het hebben van twee kinderen?
- Laat de studenten vervolgens het werkblad invullen.

3 Bekijk samen de tweede film over Vinay

Vinay is op zijn 19de vader geworden van een dochter.

- Wat zegt Vinay over geld in het filmpje?
- Wonen Vinay en zijn vriendin samen?
- Wat zegt Vinay over zijn rol als vader?

Laat de studenten vervolgens het werkblad verder aanvullen. Vraag of de studenten zelf nog voor- en nadelen kunnen bedenken van jong ouder worden, die nog niet op het werkblad staan. Laat de studenten het bespreken met hun buurman of buurvrouw.

4 Nabespreking

Bespreek kort de reacties op de film en rond deze opdracht af.

Let er opnieuw op dat er niet te rooskleurig wordt gedacht over het hebben van een kind.

TIP: Zie www.tienermoeders.nl voor meer informatie, e-mail, chat, forum en verhalen.

5 MIN

AFRONDING

- Samenvatting: "In deze les hebben we eerst nagedacht wat we belangrijk vinden voordat je een (volgend) kind krijgt. Mocht je nog geen kind willen, dan is passende anticonceptie belangrijk. Ook hebben we een werkblad ingevuld. Jullie hebben gekeken hoe jullie leven zou veranderen als je nu een kind zou hebben. Ten slotte hebben we een filmpje gekeken over een jonge moeder en jonge vader en nagedacht over voor- en nadelen van jong een kind krijgen."
- Bespreek kort na wat de studenten van de les vonden.
- Zijn er nog vragen? Probeer die gezamenlijk te beantwoorden.
- Verwijs voor meer informatie naar:
  - www.sense.info/zwanger/zwanger-en-dan
  - www.zwangerwatnu.nl
  - www.fiom.nl
  - www.tienermoeders.nl
  - www.zanzu.nl/nl/themas/gezinsplanning-en-zwangerschap
  - Jongeren Informatie Punt (JIP), jongerenloket of Centrum Jeugd en Gezin (CJG)

Suggestie voor toetsing of portfolio opdracht

Het ingevulde schema uit opdracht 2 (**bijlage 1**) kan als portfolio opdracht dienen en voorafgaande aan de les ingevuld worden. De nabespreking volgt dan in de klas.

BIJLAGEN
(Uitstel)
kinderwens

(Uitstel) kinderwens

BIJLAGE

1

Opdracht 1

STEL DAT JE EEN KIND ZOU KRIJGEN, WAT ZOU ER VERANDEREN IN JE LEVEN?

Vul de tabel hieronder in; ga na hoe je leven eruit ziet zónder een kind (zoals nu) en hoe het eruit zou zien mét een kindje van drie maanden.

Studenten die al een kind/kinderen hebben, vullen in hoe hun leven er nu uit ziet mét kind en hoe het zou zijn als ze nog een kind krijgen.

	JOUW SITUATIE NU	VERANDERT DIT ALS JE EEN KIND ZOU KRIJGEN?
 Relatie/liefde		
 Relatie met je familie		
 Woonruimte		
 School/stage		
 Tijd voor vrienden		
 Werk/geld		
 Tijd voor hobby's (bv. sporten, uitgaan, muziek)		
 Leefstijl (bv. roken, alcohol en drugs)		
 Toekomst-plannen		

